

ผลการตรวจราชการและติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของ กระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2567 กรณีปกติ รอบที่ 1

2. นโยบายลดภาระนักเรียนและผู้ปกครอง

2.5 การจัดทำระบบวัดผลเทียบระดับการศึกษา และประเมินผลการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนที่มีความสามารถเป็นเลิศ ไม่ต้องเสียเวลาเรียนในระบบ ประหยัดเวลาและประหยัดค่าใช้จ่าย

2.5.1 การจัดทำระบบการเทียบเคียงหรือเทียบโอนผลการเรียน ทักษะ ความรู้ ประสบการณ์ หรือสมรรถนะ

การจัดทำระบบการเทียบเคียงหรือเทียบโอนผลการเรียน ทักษะ ความรู้ ประสบการณ์ หรือสมรรถนะ ขณะนี้ สกร. อยู่ระหว่างดำเนินการร่วมกับ สทศ. ในการจัดทำข้อสอบมาตรฐาน คาดว่าจะสามารถดำเนินการประกาศใช้ได้ช่วงเดือนพฤษภาคม หรือมิถุนายน 2567

2.5.2 การจัดระบบวัดแววและความถนัดของผู้เรียนเป็นรายบุคคล

หน่วยงานทางการศึกษาในพื้นที่เขตตรวจราชการที่ 1 ได้พัฒนาการเรียนการสอนด้วยการนำแนวทางการพัฒนาพหุปัญญา (Multiple Intelligences) มาใช้เพื่อยกระดับศักยภาพของนักเรียนในด้านต่าง ๆ อย่างครบถ้วน โดยได้บูรณาการการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ

สถานศึกษาในพื้นที่ได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายเพื่อส่งเสริมความสามารถของนักเรียนในด้านภาษา คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ศิลปะ การเคลื่อนไหวกล้ามเนื้อ ด้านสังคมและอารมณ์ โดยมุ่งหวังให้การเรียนรู้ตอบสนองต่อความสามารถเฉพาะตัวของนักเรียน ผ่านการใช้ระบบสำรวจแววความสามารถพิเศษอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งช่วยในการคัดกรองและออกแบบการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับความถนัดของแต่ละคน

การดำเนินการในแต่ละเขตพื้นที่การศึกษาเริ่มต้นด้วยการประชุมชี้แจงแนวปฏิบัติและการทำงานของระบบอิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้อง จากนั้นจะมีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการดูแลระบบและตรวจสอบข้อมูลนักเรียน ครูประจำชั้นมีบทบาทสำคัญในการสำรวจและคัดกรองนักเรียน รวมทั้งการชี้แนะและปรับปรุงผลการสำรวจให้ตรงกับความจริง ข้อมูลที่ได้รับจะถูกนำไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนอย่างตรงจุด และมีศึกษานิเทศก์คอยติดตามผลความก้าวหน้า

การใช้เทคโนโลยีในการสนับสนุนการศึกษา เช่น ระบบสำรวจอิเล็กทรอนิกส์ DMC และการวิเคราะห์ด้วยเทคโนโลยี AI ช่วยเพิ่มความแม่นยำในการคัดกรองและออกแบบการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการดำเนินการนี้ได้ถูกนำไปใช้ในทุกจังหวัดของพื้นที่เขตตรวจราชการที่ 1

ผลลัพธ์ที่ได้รับแสดงให้เห็นถึงการปรับการเรียนการสอนให้ตรงตามศักยภาพของนักเรียนแต่ละคน และส่งเสริมการพัฒนาทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 อย่างยั่งยืน โดยการใช้แพลตฟอร์ม mi-test.obec.go.th และการอบรมครูแอดมินในการดูแลระบบช่วยให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพ

ปัญหาและอุปสรรค

- **ขาดครูและบุคลากรที่มีความสามารถเฉพาะด้าน**
 - โรงเรียนขนาดเล็กมักขาดครูที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง ซึ่งทำให้ไม่สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างครบถ้วนและมีประสิทธิภาพ
- **ความหลากหลายของผู้เรียน**
 - มีนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนและสติปัญญาเรียนรวมอยู่ด้วย ซึ่งสร้างความท้าทายในการออกแบบการเรียนการสอนที่ตอบสนองทุกความต้องการได้
- **วัสดุและอุปกรณ์ไม่เพียงพอ**
 - การจัดกิจกรรมในบางด้าน เช่น เครื่องกลและอิเล็กทรอนิกส์ ขาดแคลนวัสดุและอุปกรณ์ที่จำเป็น ซึ่งส่งผลให้การเรียนการสอนไม่สามารถดำเนินการได้เต็มที่
- **ความเข้าใจในเป้าหมาย**
 - ผู้บริหารสถานศึกษาและส่วนราชการบางแห่งยังไม่เข้าใจเป้าหมายของโครงการอย่างชัดเจน ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อความร่วมมือและการดำเนินงาน
- **ปัญหาการเข้าระบบและการใช้งาน**
 - โรงเรียนบางแห่งไม่สามารถเข้าระบบได้อย่างถูกต้อง ทำให้ข้อมูลจำนวนนักเรียนไม่ตรงกับความเป็นจริง และเกิดการประมวลผลผิดพลาด
 - ระบบอาจขัดข้องเนื่องจากมีจำนวนผู้ใช้งานจำนวนมาก
 - ผู้เรียนบางคนไม่สามารถอธิบายความคิดรวบยอดที่เกี่ยวกับการวัดแวงความสามารถพิเศษได้ ซึ่งทำให้ข้อมูลที่ได้รับจากระบบอิเล็กทรอนิกส์ยังไม่สมบูรณ์
 - ระบบสำรวจแวงความสามารถพิเศษไม่เสถียร ทำให้เข้าระบบได้ยาก และข้อมูลบางส่วนอาจไม่ถูกเก็บ
 - จำนวนผู้เรียนมากทำให้การใช้งานระบบฯ ใช้ระยะเวลา
 - เวลาที่กำหนดให้ในการเข้าถึงระบบมีจำกัด ทำให้บางโรงเรียนต้องเร่งดำเนินการ
 - ครูผู้สอนที่รับผิดชอบนักเรียนในหลายระดับอาจไม่สามารถดูแลได้ทั่วถึง
- **การจัดระบบวัดแวงและความถนัด**
 - โปรแกรมสำรวจแวงความสามารถพิเศษมีคำถามจำนวนมาก ซึ่งนักเรียนบางคนไม่เข้าใจหรือไม่สนใจในการกรอกข้อมูล
 - ครูผู้รับผิดชอบบางท่านไม่ศึกษาคู่มือการดำเนินงานอย่างละเอียด และมีเวลาจำกัดในการสำรวจ
 - ข้อมูลจากการสำรวจอาจยังไม่มีความเที่ยงตรง ส่งผลให้กิจกรรมเสริมทักษะอาจไม่ตรงกับความถนัดของนักเรียน

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

1) ส่งเสริมการสร้าง CSR

- ควรมีการส่งเสริมสนับสนุนให้ส่วนราชการและสถานประกอบการมีบทบาทในกิจกรรม CSR (Corporate Social Responsibility) มากขึ้น โดยมุ่งเน้นการบริหารจัดการและการสร้างเครือข่ายที่เข้มแข็ง ซึ่งจะช่วยในการบูรณาการเครือข่ายและขับเคลื่อนการพัฒนาได้ดีขึ้น

2) พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้

- ผู้สอนควรพัฒนาและปรับปรุงกิจกรรมและรูปแบบการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของนักเรียน โดยต้องหาแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เอื้อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ดีที่สุด

3) พัฒนาครูและบุคลากร

- ควรมีการพัฒนาให้กับครูและบุคลากรในสถานศึกษา โดยเน้นที่การออกแบบการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการปฏิบัติจริง ซึ่งจะช่วยให้การสอนสอดคล้องกับทักษะในแต่ละด้านของนักเรียน

4) จัดทำรายละเอียดการเรียนการสอน

- ควรจัดทำรายละเอียดการจัดการเรียนการสอนที่เกี่ยวข้องกับพหุปัญญาให้ชัดเจนและมากขึ้น เพื่อให้สถานศึกษาสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5) การจัดการสอบและมาตรฐาน

- ควรมีการจัดเก็บผลการสอบของนักเรียนที่เทียบระดับการศึกษาไว้ในแต่ละมาตรฐาน โดยไม่ควรให้สอบใหม่ทั้งหมดในกรณีที่สอบไม่ผ่านมาตรฐานใดมาตรฐานหนึ่ง เพื่อให้การสอบเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

6) ปรับระยะเวลาในการเข้าระบบสำรวจ

- ควรให้เวลามากกว่าปัจจุบันในการเข้าระบบสำรวจแวວความสามารถพิเศษของนักเรียน เพื่อให้ผู้ที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาได้ทราบถึงแวວความสามารถพิเศษของนักเรียนในแต่ละด้าน ซึ่งจะเป็ประโยชน์ในการออกแบบการศึกษาที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

7) สร้างความเข้าใจในคู่มือการดำเนินงาน

- ผู้บริหารและครูผู้รับผิดชอบควรสร้างความรู้ความเข้าใจในคู่มือการดำเนินงานและชี้แจงให้นักเรียนทุกคนเข้าใจถึงกระบวนการสำรวจแวວความสามารถพิเศษของตนเอง ซึ่งจะช่วยในการนำผลการสำรวจไปเสริมทักษะและความสามารถทางพหุปัญญาของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

รูปแบบ แนวทาง หรือนวัตกรรม ที่เป็นแบบอย่างที่ดี

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยาได้นำเสนอวิธีการส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมและทักษะจำเป็นในศตวรรษที่ 21 โดยการจัดกิจกรรมที่ตอบสนองผลการวิเคราะห์นักเรียน เช่น การประกวดสื่อ

สร้างสรรค์ ซึ่งได้รับการตอบรับอย่างดีจากนักเรียนและครู เป็นการสนับสนุนให้โรงเรียนที่มีนักเรียนที่โดดเด่น
ในด้านต่างๆ ได้มีโอกาสเผยแพร่ผลงานและเป็นแบบอย่างให้กับสถานศึกษาอื่นๆ.

.....